Atletik Ba?a Ç?kma Becerileri Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Atletik Ba?a Ç?kma Becerileri Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17094

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Atletik Ba?a Ç?kma Becerileri Envanteri-28 (ACSI-28), sporcular?n kar??la?t?klar? zorluklar ve bask?larla etkili bir ?ekilde ba?a ç?kma yeteneklerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? standart bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, orijinal olarak Smith ve arkada?lar? (1995) taraf?ndan geli?tirilen Athletic Coping Skills Inventory'nin k?salt?lm?? versiyonudur. Sunulan bu giri?, ölçe?in Volkan Özcan ve Murat Günay taraf?ndan 2017 y?l?nda gerçekle?tirilen Türkçe adaptasyon çal??mas?na odaklanmaktad?r. Adaptasyon çal??mas?, ölçe?in Türk sporcu popülasyonunda geçerlik ve güvenirlik özelliklerini incelemeyi amaçlam?? ve ölçe?in spor psikolojisi alan?nda kullan?labilirli?ini do?rulam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Atletik ba?a ç?kma becerileri, ACSI-28, spor psikolojisi, ba?a ç?kma, psikometrik uyarlama, geçerlik, faktör analizi

Yazarlar

Volkan Özcan, Murat Günay

Amaç

Atletik Ba?a Ç?kma Becerileri Envanteri-28 (ACSI-28), sporcular?n performanslar?n? etkileyen psikolojik becerileri ve ba?a ç?kma mekanizmalar?n? ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Ölçe?in temel amac?, sporcular?n rekabetçi ortamlarda ya?ad?klar? stres, bask? ve olumsuzluklarla ne kadar etkili ba?a ç?kt?klar?n? belirlemek ve bu becerilerin geli?imine yönelik müdahale programlar? için bir temel olu?turmakt?r.

Türkçe adaptasyon çal??mas?n?n özel amac? ise, orijinal ölçe?in psikometrik yap?s?n?n ve içeri?inin Türk kültürüne ve sporcu diline uygunlu?unu test etmek, böylece Türk spor bilimleri ara?t?rmac?lar? için güvenilir bir ölçüm arac? sa?lamakt?r.

Yap?

ACSI-28, bir sporcunun atletik ortamda sergiledi?i bili?sel ve davran??sal ba?a ç?kma stratejilerini ölçer. Ölçek, genellikle yedi temel alt boyutta yap?land?r?lm??t?r. Bu alt boyutlar, sporcunun antrenman ve müsabaka s?ras?nda kar??la?t??? çe?itli psikolojik zorluklara nas?l tepki verdi?ini temsil eder.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?lar aras?nda zorluklarla ba?a ç?kma, bask? alt?nda zirve performans sergileme, antrenman ve müsabaka haz?rl???, dikkat kontrolü, kendine güven ve motivasyonel

ARABPSYCHOLOGY.COM

sürdürülebilirlik gibi kritik spor psikolojisi becerileri yer almaktad?r.

Geçerlik

Özcan ve Günay (2017) taraf?ndan yürütülen Türkçe adaptasyon çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?i, genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, ACSI-28'in orijinal yedi faktörlü yap?s?n?n Türk sporcu örnekleminde de kabul edilebilir düzeyde uyum gösterdi?ini ortaya koymu?tur.

Çal??mada, ölçe?in kuramsal yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini gösteren uyum indeksleri (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) rapor edilmi?tir. Bu bulgular, Atletik Ba?a Ç?kma Becerileri Envanteri'nin Türk sporcular?n psikolojik yeteneklerini ölçmede yap?sal olarak geçerli oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Türkçe adaptasyon çal??mas?nda güvenirlik analizi, ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Çal??man?n sonuçlar?, ölçe?in genelinde ve yedi alt boyutunun her birinde yüksek veya kabul edilebilir düzeyde iç tutarl?l?k de?erlerine sahip oldu?unu göstermi?tir.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve dolay?s?yla elde edilen skorlar?n kararl? ve güvenilir oldu?unu i?aret etmektedir. Bu sonuçlar, ACSI-28'in Türk spor bilimleri ara?t?rmalar?nda güvenle kullan?labilece?ini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Atletik Ba?a Ç?kma Becerileri Envanteri-28 (ACSI-28), orijinalinde yedi farkl? faktör analizi yap?s?na sahiptir. Özcan ve Günay (2017) adaptasyon çal??mas?nda, bu yedi faktörlü yap?n?n Türkçe versiyonda korunup korunmad???na odaklanm??t?r.

Yedi faktör ve bu faktörlerin ölçtü?ü temel beceriler ?unlard?r:

Adversite ile Ba?a Ç?kma (Coping with Adversity): Olumsuz olaylar ve hatalarla ba?a ç?kma yetene?i.
Bask? Alt?nda Zirve Yapma (Peaking under Pressure): Kritik anlarda en iyi performans? sergileme becerisi.
Hedef Belirleme/Zihinsel Haz?rl?k (Goal Setting/Mental Preparation): Hedeflere odaklanma ve zihinsel olarak haz?rlanma.
Konsantrasyon (Concentration): Dikkat da??n?kl???n? önleme ve odaklanmay? sürdürme.
Kayg? ve Endi?e Kontrolü (Freedom from Worry): Performans? dü?üren kayg?lardan uzak

ARABPSYCHOLOGY.COM

kalma.
Güven ve Ba?ar? Motivasyonu (Confidence and Achievement Motivation): Kendine olan inanç ve ba?ar?ya yönelik içsel güdü.
Koçluk Edilebilirlik (Coachability): Koçlardan geri bildirim alma ve bunlara uyum sa?lama iste?i.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Likert tipi derecelendirme ölçe?i (Özgün ölçekte 4'lü Likert kullan?l?r.)

Mevcut Dil: Türkçe (Orijinal: ?ngilizce)

Popülasyon Grubu: Sporcular (Amatör ve profesyonel)

Ya? Grubu: Genellikle ergenlik dönemi ve üzeri (16 ya? ve üstü)

Popülasyon Detaylar?: Adaptasyon çal??mas?, farkl? spor dallar?ndan aktif olarak spor yapan bireyler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i. Bireylerin belirli atletik durumlarda sergiledikleri ba?a ç?kma davran??lar?n? veya dü?üncelerini ne s?kl?kla ya?ad?klar?n? belirtmeleri istenir.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor (Kaynakta belirtilmemi?tir.)

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: vlknozcan@gmail.com (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Sorumlu yazar?n e-posta adresi arac?l???yla ileti?im kurulabilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, **2017** y?l?nda Volkan Özcan ve Murat Günay taraf?ndan Türkçe'ye uyarlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? ve tam maddelerine eri?im için sorumlu yazar Volkan Özcan ile (vlknozcan@gmail.com) ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçl? kullan?m için genellikle izin al?nmas? tavsiye edilir.

Çal??man?n orijinal makalesine Dergipark üzerinden eri?im mümkündür: dergipark.gov.tr. Ayr?ca, adaptasyon çal??mas?n?n orijinal PDF dosyas? burada mevcuttur: athletic-coping-skills-inventory-28-acsi-28-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Ozcan, V., Gunay, M. (2017). The Turkish adaptation of Athletic Coping Skills Inventory-28 (ACSI-28): The validity and reliability study. *Turkish Journal of Sport and Exercise, 19*(1), 130-136.
Smith, R. E., Schutz, R. W., Smoll, F. L., & Ptacek, J. T. (1995). Development and validation of the Athletic Coping Skills Inventory-28 (ACSI-28). *Journal of Sport and Exercise Psychology, 17*(3), 317-331. (Orijinal Ölçek Kayna??)

Atletik Ba?a Ç?kma Becerileri Envanteri Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, telif haklar? nedeniyle bu platformda yay?mlanmamaktad?r. Ölçek maddelerine eri?im için sorumlu yazar veya ilgili akademik yay?na ba?vurulmas? gerekmektedir. Envanter toplam 28 maddeden olu?maktad?r ve yedi alt faktör alt?nda toplanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM